

Календарски, ова година се ближи крају а на политичком плану, све су прилике, отвара нове процесе. Две најјаче странке владајуће коалиције, Демократска странка и Социјалистичка партија Србије, ускоро ће одржати своје скупштине. Да ли због припрема одређених унутарпартијских кадровских решења, тек у јавности је лансирана и реконструкција владе. На другој страни, опозиција тражи превремене изборе. Биће по свој прилици дупло голо – ни реконструкција ни превремени избори. Све по старом.

Реконструкцију владе, макар према изјави њеног портпарола, ДС ставља у контекст штедње. Она не сме, наводи се у изјави, бити демагошка већ суштинска јер грађани очекују озбиљну уштеду а не демагошке потезе. Уштеда - безначајна, демагогија - чија? Зар покретање питања реконструкције владе није легално и легитимно демократско право свих релевантних политичких фактора, поготово када оно има за циљ ефикаснији рад извршне власти. У уређеним државама са дужом демократском традицијом реконструкција владе представља рутинску ствар, без велике политизације.

У уређеним државама са дужом демократском традицијом реконструкција владе представља рутинску ствар, без велике политизације.

Недавна изјава потпредседника владе, такође из ДС, потребу реконструкције ставља у контекст европских интеграција, јер, како се наводи у изјави, ако не буде изведена у прва четири месеца идуће године, “Србија ће имати проблема на европском путу”, уз доста приземно образложење да људи који раде на тим пословима касније у предизборној години неће имати интереса да се посвете послу. Потпредседник је, омакло му се, признао оно што сви знамо да су државни чиновници партијски послушници, који ослушкују рејтинге партија којима ће се сутра приклонити. Државни чиновник, све до министра, у уређеним државама представља “кичму” државе, који ради по закону и у њеном интересу, а врховни послодавац му је држава и његова савест а не партије које се смењују. Избори не би требали да имају никаквог утицаја на положај чиновника и његово функционисање, а његов положај и статус треба да зависе само од

његове стручности и мерљивог резултата у раду.

Други потпредседник владе, ваљда уверен у своју ојачалу позицију кроз Партију уједињених региона, тражи радикалну реконструкцију до краја јануара јер би касније, како каже, изгубила смисао. Његова изјава “бићемо изненађење на следећим изборима”, дата некако у исто време, неодвојива је од прве и требало би је озбиљно схватити и подсетити се на његову “моћ” у рушењу претходних и можда “потенцијал” у рушењу садашње владе. Наравно, пошто је садашња влада производ “неприродне и непринципијелне” коалиције неких десетак партија, све је могуће а поготово ако су нечији апетити у међувремену порасли.

Поставља се, међутим, логично питање да ли је у таквом конгломерату странака владајуће коалиције реконструкција могућа и шта би се њоме уопште постигло уколико би се смањио само број министара, а прекобројна и нерационална чиновничко-партијска номенклатура министарстава, агенција, комисија, регулаторних тела и још којечега, остала нетакнута.

Поставља се, међутим, логично питање да ли је у таквом конгломерату странака владајуће коалиције реконструкција могућа и шта би се њоме уопште постигло

Много значајније од “уштеда” и рационализације државне управе свакако би било упутније поставити питање да ли би требало преиспитати садашњи модел привредног развоја у циљу уношења суштинских промена у макароекономску политику уопште. Да ли је садашњи модел економског развоја, који је донео многе проблеме у области приватизације, незапослености, стандарда грађана, неликвидности, презадужености и да не набрајам чега све, и даље применљив?

Ако је он можда и био прихватљив у почетној фази транзиције, сада је већ свима јасно да је он истрошен и да га треба убрзано мењати јер више не одговара потребама земље и новим трендовима у светској економији. Штавише, његова даља примена представљала би деструкцију привредне супстанце државе, Тешко је поверовати да би реконструкција владе па чак и уз озбиљну рационализацију државне управе, без суштинских промена економске политике, уз задржавање садашњег некохерентног начина рада владе, где су министарства претворена у “феуде” ради страначких интереса, могла означити поправљање тешке економске ситуације у којој се налази земља.

Усуђујем се да изразим уверење да би, имајући у виду свеукупно стање у земљи, затим потребу убрзања европских интеграција уз вођење рачуна о њиховом тајмингу и нимало завидан међународни положај, било неопходно да се, уместо палијативних мера и козметичког дотеривања извршне власти, озбиљно размисли о потреби превремених избора. Њих тешко да може издејствовати разједињена опозиција, без обзира на све већу популарност једног њеног дела. Велика је одговорност на актуелној власти, тачније речено на најјачој и најутицајној странци у њој, да разборито и са државничком визијом сагледа озбиљност ситуације у којој се земља налази и у консултацији са свим релевантним политичким факторима у земљи храбро закорачи у сређивање запуштене и неуређене државе. Без нових избора, на бази реновираних програма и неких нових коалиција, то изгледа није могуће. Србија је уморна од погубне политике “две Србије”. Да ли је сазрела ситуација за “велику” коалицију?